

Slovanská knihovna při Národní knihovně ČR  
Velvyslanectví Republiky Slovinsko v Praze  
Ústav slavistických a východoevropských studií  
Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze  
Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik Klagenfurt  
Slovenski znanstveni inštitut Klagenfurt  
Znanstvenoraziskovalni inštitut SAZU Ljubljana

## **Matija Majar Ziljski v česko-slovinském kontextu**

Minulost, přítomnost a budoucnost vzájemných  
kulturních styků

## **Matija Majar Ziljski v češko-slovenskem kontextu**

Preteklost, sodobnost in prihodnjost medsebojnih  
kulturnih stikov

Sborník příspěvků z mezinárodní konference pořádané k uctění  
110. výročí úmrtí slovinského kněze-buditele, jazykovědce a folkloristy.  
(Praha, 11. 10. 2002, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy)

Praha 2004

## KATALOGIZACE V KNIZE – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Matija Majar Ziljski v česko-slovinském kontextu (2002 : Praha, Česko)

Matija Majar Ziljski v česko-slovinském kontextu : minulost, přítomnost a budoucnost vzájemných kulturních styků = Matija Majar Ziljski v češko-slovenskem kontekstu : preteklost, sodobnost in prihodnjost medsebojnih kulturnih stikov : sborník příspěvků z mezinárodní konference pořádané k uctění 110. výročí slovinského kněze-buditele, jazykovědce a folkloristy : (Praha, 11.10.2002, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy). – 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR - Slovanská knihovna, 2004. – 160 s.

ISBN 80-7050-434-X

316.344.32 \* 80(=163.6) \* 316.347 \* 930.85 \* 94(=16) \* 316.72/.75 \* (497.4) \* (=1.4=16)

- Majar-Ziljski, Matija, 1809–1892
- intelektuálové – Slovinsko – stol. 19.
- slovinská filologie – stol. 19.
- národní identita – Slovinsko – stol. 19.
- národní obrození – Slovinsko – stol. 19.
- slovanská vzájemnost – stol. 19.
- kultura a společnost – slovanské země – stol. 19.
- sborníky konferencí

316.7 - Sociologie kultury. Kulturní život

© Národní knihovna, 2004

ISBN 80-7050-434-X



# Obsah

## Úvod

*Martina Piko-Rustia (Klagenfurt):*

„Kar je človeku duša – to je narodu prirodni jezik“

„Co je pro člověka duše – to je pro národ přirozený jazyk“ ..... 5

*Milada K. Nedvědová (Praha):*

Vztah součastníků k národně emancipačním procesům u Slovanů

Odnos sodobnikov do procesov nacionalne emancipacije

pri Slovanih ..... 8

## Referáty

*Stane Granda (Klagenfurt):*

Pomen Matije Majarja v slovenski zgodovini

Význam Matiji Majara ve slovinské historii ..... 12

*Štefan Pinter (Klagenfurt):*

Delovanje Matije Majarja na Koroškem s posebnim ozirom  
na leto 1848

Působení Matiji Majara v Korutanech s důrazem na rok 1848 ..... 25

*Teodor Domej (Klagenfurt):*

Pogledi Matije Majarja na jezikovna vprašanja

Postoje Matiji Majara k jazykovým otázkám ..... 45

*Jurij Fikfak (Ljubljana):*

Narodopisni pogledi Matije Majarja

Národopisné postoje Matiji Majara ..... 62

*David Blažek (Praha):*

Matija Majar a jeho přínos pro emancipaci slovinského jazyka  
v 19. století

Matija Majar pomembna osebnost pri emancipaciji

slovenskega jezika v 19. stoletju ..... 80

*Kamil Valšík (Praha):*

Vzájemněslovanský jazyk Matiji Majara a jeho kontakty  
v Čechách

Uzajemni jezik Matije Majarja in odnosi s Čehi ..... 89

- Alena Šamonilová (Praha):*  
 Zrádná slova ve slovinštině (slovinsko-česká mezijazyková homonymie)  
 „Lažni prijatelji“ v slovenšćini. (Slovensko-česka medjezikovna homonimija) ..... 96
- Jasna Honzak Jahič (Ljubljana – Praha):*  
 Idejne prvine Bohoričeve slovnice – konstitutivne prvine slovenske razsvetljenske misli  
 Ideové prvky Bohoričovy mluvnice – konstitutivní prvky slovinského osvícenského myšlení ..... 103
- Milada K. Nedvědová (Praha):*  
 Paralely kodifikačních snah na počátku 19. století u Slovinců, Chorvatů a Srbů s přihlédnutím k situaci české  
 Paralele kodifikacijskih prizadevanj na začetku 19. stoletja pri Slovencih, Hrvatih in Srbih s ozirom na češko situacijo ..... 122
- Janko Merkač (Klagenfurt):*  
 Slavnostni govor ob blagoslovitvi Majarjeva groba  
 Slavnostní projev při posvěcení Majarova hrobu ..... 135

## **O knižních titulech se slovinsko-českou tématikou**

- Leben, Andreas:*  
 Ästhetizismus und Engagement. Die Kurzprosa der tschechischen und slowenischen Moderne.  
 Wien: WUV-Universitätsverlag, 1997 (=Dissertationen der Universität Wien; 28) ..... 140
- Rustja, Peter:*  
 Otokar Rybař v dunajském parlamentu (= Krožek za družbena vprašanja Virgil Šček 34; Zbirka Zgodovinskega časopisa 24). Terst – Ljubljana 2001 ..... 151



## **Publikace Slovanské knihovny**

Řídí Lukáš Babka

### **Matija Majar Ziljski v česko-slovinském kontextu**

Minulost, přítomnost a budoucnost vzájemných  
kulturních styků

### **Matija Majar Ziljski v češko-slovenskem kontekstu**

Preteklost, sodobnost in prihodnjost medsebojnih  
kulturnih stikov

---

Sborník příspěvků z mezinárodní konference pořádané k uctění  
110. výročí úmrtí slovinského kněze-buditele, jazykovědce a folkloristy.  
(Praha, 11. 10. 2002, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy)

Redakce: Milada K. Nedvědová a Martina Piko-Rustia

Lektoři: France Vrbinc, Miha Vrbinc

Překlad resumé do němčiny: autoři, David Blažek, Martina Piko-Rustia

Překlad resumé do češtiny: David Blažek

Překlad resumé do slovinštiny: autoři

Projekt podpořili: BKA Úřad spolkového kancléře ve Vídni a Rakouský institut  
pro východní a jihovýchodní Evropu ve Vídni, pobočka Lublaň

Sborník vychází zároveň jako 3. svazek Glasila Slovenskega narodopisnega  
inštituta Urban Jarnik, Koroški etnološki zapisi 3/2003. ISSN: Y503-6631

Vydala Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna

1. vydání

Praha 2004

Předlohy pro tisk zhotoveny na DTP pracovišti odboru vydavatelského NK ČR

Návrh obálky: Alena Křesalová

Vytisklo polygrafické středisko NK ČR

Distribuce: Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna  
Klementinum 190  
110 01 Praha 1